

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Regeringen forestiller sig altså slet ikke, at dens standpunkt kunne være af værdi og nytte for folkettinget? Det er selvfølgelig også et standpunkt.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må bare sige til ministeren, at det ikke er hensynsfuldt over for hr. Bernhard Baunsgaard, at det er udvalget, der skal være med til at bestemme. Ministeren må jo vide, at hr. Bernhard Baunsgaard ikke er medlem af udvalget. Det er derfor, hr. Bernhard Baunsgaard gerne vil vide, hvilken dato det skal være, da han ikke får indflydelse på fastsættelsen af den.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Valutakursgevinst og -tab på ældre finanslån m. v.).

(Lovforslag nr. L 225. Fremsat 15/5 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Camre (S):

Dette forslag drejer sig om gennemførelse af en ret til at foretage fradrag af valutakursgevinster og -tab, specielt det sidste, på ældre

finanslån, dvs. finanslån, som er indgået før den 1. januar 1976.

Det vil være let for hr. Bernhard Baunsgaard og andre skriftkloge i denne sal at finde min ordførertale frem fra sidst, vi behandlede det tilsvarende forslag, og dér finde de velvalgte bemærkninger, jeg anførte imod dette forslag. Derfor skal jeg heller ikke sige noget særlig pænt om forslaget. Jeg kan føje til, at jeg ikke behøver at lytte til fremskridtspartiets ordførers ros for at konstatere, at vi med dette forslag befinder os noget ude på kanten af det, der er socialdemokratiets skatopolitiske program. Men ligesom man ikke i nogen butik kan få varer, som man gerne vil have, uden at betale penge for dem, så kan man heller ikke i politik få noget af det, man gerne vil have, og som er svært opnåeligt, uden at man betaler prisen. Det er jo ikke rart at komme af med penge, selv om man får noget for dem. Det er heller ikke rart at skulle betale i politiske aftaler, men det er nu engang den politiske realitet, at det må man gøre. Er man ikke parat til at gøre det, så opnår man heller ikke noget af det, man gerne vil have igennem.

Dette forslag er ligesom det foregående et led i en større helhed, og jeg kan berolige hr. Bernhard Baunsgaard med, at denne helhed ikke er den socialdemokratiske skattereform, men en helhed, hvori bl. a. indgår byrdefordelingsregler og andet, som jeg tror hr. Bernhard Baunsgaard og andre har set dagspressens beretninger om.

Jeg vil gerne sige, at der altid er så meget socialdemokratisk politik i de aftaler eller pakker, som socialdemokratiet går ind for, at vi netto vinder på vores tilslutning, og på denne baggrund kan jeg sige, at den socialdemokratiske gruppe også tilslutter sig dette lovforslag.

Maisted (FP):

Den sidste del af hr. Camres tale er jeg selvfølgelig ikke så glad for; den første del kan jeg da godt glæde mig over.

Det, der selvfølgelig er væsentligt for os, er, at man nu vil sørge for, at de driftsudgifter, som virksomheder, der har foretaget uheldige lån i udlandet, virkelig har haft, nu kan fradrages ved beregningen af deres skattepligtige indtægt. Det skyldes ikke så meget, at vi synes, der er nogle mennesker, der skal

[Maisted]

have nogle penge i forhold til andre, men det skyldes, at vi er i en situation, hvor vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at redde arbejdspladser i dette land. Det er rigtigt, at det er et lovforslag, som vi har fremsat siden 1975, og jeg må da også erkende, at det ville være nemmere at være skatteminister i en fremskridtsregering, end det er at være skatteminister i en socialdemokratisk regering. Det skal dog ikke forhindre mig i at være glad for, at man har ladet de ideologiske synspunkter ligge og set på, at her var en mulighed for at stimulere dansk erhvervsliv og bevare nogle arbejdspladser.

Der er imidlertid et par enkelte skønhedsfejl i lovforslaget. Man ønsker at lave en særlig regel med hensyn til renter, og derfor har man sat et renteniveau på 16 pct. Jeg har forstået på de tidligere debatter, at argumentet var, at man ville ikke lave konkurrenceforvridning imellem firmaerne. Det argument holder efter vores opfattelse ikke helt, for de pågældende firmaer skal sammenlignes med de virksomheder, der har været mere heldige med at optage deres udenlandslån, og de har jo ikke haft disse rentebyrder på 16 pct. Jeg ved ikke, om det er her, socialdemokratiet har haft indflydelse og har lavet en lidt negativ krølle på et ellers fornuftigt forslag.

Det beregnede tab for lån optaget før 1976, men tilbagebetalt før 1. januar 1979, kan man ifølge lovforslaget fratække i skatteåret 1979. Jeg mener, at de fleste har været meget hårdt ramt i indkomståret 1978, og jeg vil håbe, at skatteministeren vil se velvilligt på en ændring på dette punkt. Jeg tror ikke, det administrative problem er så stort for disse virksomheder. De kan hurtigt komme med en opstilling og vise, at de har lidt et tab, hvorefter de kan få en skattelettelse for indkomståret 1978.

Disse små skavanker, som tyder lidt på socialdemokratisk smålighed, håber jeg vi kan få fjernet.

Jeg vil også håbe, at vi får realitetsbehandlet vores forslag, som jo har ligget til behandling i udvalget længe, idet man har nægtet at afgive en udvalgsbetænkning. Jeg håber, vi kan få indarbejdet de fælles synspunkter og få et godt resultat for danske virksomheder og for bevarelse af danske arbejdspladser.

Jeppe Kristensen (V):

I december 1975 vedtog folkettingen en lov om, at valutakursgevinst og -tab på erhvervsmæssige udlandslån optaget eller ydet efter den 1. januar 1976 medregnes ved indkomstopgørelsen. Begrundelsen var, at man ønskede at formindske den store risiko, der havde vist sig at være ved denne finansieringsform. Erhvervsmæssige udlandslån optaget forud for 1976 kom ikke med i nyordningen, fordi låntagerne på optagelsestidspunktet vidste, at det var på egen risiko. Nogle af lånene optaget før 1. januar 1976 har imidlertid påført låntagerne så store tab, at virksomhedernes eksistensgrundlag har været rokket. Derfor har folkettingen nogle gange været stillet over for det spørgsmål, om ikke der kunne vedtages en lovgivning, som formindskede tabsrisikoen for disse gamle lån.

Sidste gang, folkettingen behandlede et forslag herom, var den 21. november 1978. Skatte- og afgiftsministeren nævnte ved behandlingen af dette forslag, at der var et undersøgelsesarbejde i gang, som skulle vurdere, hvilke muligheder der måtte være for at løse problemerne på dette område. Rapporten er nu afsluttet, og skatte- og afgiftsministeren har i det foreliggende lovforslag valgt en af de løsninger, som findes deri – en løsning, som, så vidt det er gør ligt, ligestiller låntagerne, så indenlandsk eller udenlandsk lånoptagning ikke har været så afgørende.

Den i lovforslaget anvendte beregningsrente på 16 pct. kan selvfølgelig diskuteres, men i venstre finder vi, at det svarer til den gennemsnitlige rente over en længere periode, som erhvervslivet har måttet arbejde med i forbindelse med danske lån, og vi kan derfor støtte dette forslag. Vi er tilfredse med, at man skal rette henvendelse til ligningsmyndighederne om at få sin sag taget op. Det er altså frivillighedsprincippet, man her er inde i.

Fra venstres side finder vi, at det foreliggende forslag giver mulighed for at fjerne de værste skavanker for de skatteyderé, der er kommet i vanskeligheder på grund af den uheldige kursudvikling for visse valutaer. Vi håber, at virksomheder kan reddes, arbejdspladser kan reddes, og at man herigennem får skabt en stabilitet, som de, der har været ramt, vil være tilfredse med.

Vi vil medvirke til en hurtig behandling af forslaget i udvalget.

Kallesøe (KF):

Det konservative folkeparti er tilfreds med, at skatte- og afgiftsministeren er kommet med dette forslag. Det er et spørgsmål, som oprindeligt blev bragt frem på konservativt initiativ, og senere er det behandlet bl. a. på grundlag af fremskridtspartiets lovforslag nr. L 54.

Sigtet med lovforslaget er beskrevet således i bemærkningerne til forslaget:

»... at yde en skattemæssig støtte til virksomheder og erhvervsdrivende, der har optaget udenlandske finanslån før 1. januar 1976, og som sammenlignet med vilkårene for tilsvarende indenlandske lån har haft uforholdsmæssigt store omkostninger på lånet.«

Dette sigte kan vi fuldt ud tilslutte os. Der er eksempler på virksomheder, som er blevet stadig fattigere, selv om de har afdraget på deres lån. De har optaget lånene i god tro, men nogle af de valutaer, de har optaget lån i, f. eks. schweizerfrancs, er blevet direkte revalueret, samtidig med at der har fundet en kurstillpasning sted for den danske valuta, dvs. at den i forhold til disse valutaer er blevet nedskrevet eller devalueret.

Når man ser på lovforslaget og bemærkningerne til det, kan man se, at der er en nydannelses med 16 pct.s reglen i forslaget. Det er vanskeligt på stående fod at overskue alle virkningerne af den måde, disse regler er formuleret på. Vi mener, der er behov for at få disse spørgsmål nøjere belyst i et udvalgsarbejde. Men det, der er det væsentlige, er, at vi må sikre, at danske virksomheder, f. eks. virksomheder, der er stærkt kapitalkrævende, ikke forbløder, fordi de har optaget lån til produktive formål i udenlandsk valuta, lån, som på grund af den senere udvikling – noget, der ikke kunne forudses på det tidspunkt – har vist sig at være langt mere byrdefulde. Man har med andre ord fået en gældsforpligtelse, der er væsentlig større, end man kunne have forudset, også når man tager rentebesparelsen i betragtning.

Der er noget ved selve forslaget, som måske nok kan give anledning til overvejelser, nemlig at som det er formuleret, kan det synes at være administrativt noget belastende. Det er et spørgsmål, vi meget gerne vil se på i udvalget.

Bollmann (CD):

Også her vil CD gerne udtrykke tilfredshed med, at man tager en sag op, der allerede er fremsat lovforslag om, og som der har vist sig meget stor interesse for. Vi har nu i tre måneder i udvalget diskuteret, om der skulle afgives betænkning vedrørende fremskridtspartiets forslag, og så kommer regeringen og fremsætter sit eget. Vi er tilfredse med det, da forslaget vil virke som en rimelig handling over for erhvervslivet, og fordi arbejdspladser vil kunne reddes. Der er, som det er sagt flere gange, en del, der ligner fremskridtspartiets forslag, samtidig med at der er forskelle, der gør, at det virker mindre vidtgående.

Vi er enige i hensigten og håber, vi kan få lejlighed til at se nærmere på, om der vil vise sig behov for at stille ændringsforslag, også selv om dette forslag skal køres hurtigt igennem.

Ole Olsen (SF):

Jeg skal lade være med at sige noget ondt til hr. Camre. Det har hr. Camre jo selv taget sig af, så det er så let.

Jeg vil gerne tage fat på hr. Bollmanns bemærkning – den synes jeg i og for sig var ret sigende – at dette lovforslag er en rimelig handling over for erhvervslivet. Nej, det er ikke nogen rimelig handling over for erhvervslivet. Så havde man lavet det noget anderledes. Her er nemlig ikke tale om, at man skal regne det med, både når man har haft tab for den periode, og når man har haft gevinst for den periode. Nej, lovforslaget indebærer, at har man netto haft tab for den periode, så kan man trække det fra, men hvis man ikke har det, så behøver man ikke komme og sige til. Det er ikke rimeligt over for erhvervslivet.

Jeg vil godt være med til at hjælpe erhvervslivet – dem, der er kommet i klemme. Det har vi givet udtryk for den ene gang efter den anden, over for den tidligere regering og over for denne regering. Vi vil gerne være med til det. Det er klart, at der er virksomheder, som uden egen skyld er kommet i fortræd ved at optage disse lån. De har været i god tro. Hvis de er ved at gå ned og vi kan være med til at undgå at ødelægge arbejdspladser, vil vi meget gerne være med til at se på de problemer.

[Ole Olsen]

Men det er jo ikke det, man gør her. Det er en forgyldning af erhvervslivet. Jeg har sagt tidligere heroppefra, at vi bruger alt for store beløb i alt til erhvervsstøtte, men det er ikke engang den værste kritik. Den værste kritik er, at man ikke bruger de penge, man giver til erhvervsstøtte, på en ordentlig måde. Man opnår intet. Man giver først noget den ene dag, og så giver man noget den næste dag, der virker stik modsat. Hvis man virkelig vil forsøge at hjælpe dansk erhvervsliv op ved hjælp af lån og tilskud, så burde der være tale om en helt anden sammensætning, end vi har i dag. Jeg mener dog primært, at der ydes for meget.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg skal heller ikke sige så meget til hr. Camre. Det er jo faneflugt. Man kan sige, at nu sælger socialdemokratiet ud, ikke alene i udsalgstiden, men også når man kommer ind i sommeren.

Man taler hele tiden om en pakkelse, og nu nævnte hr. Camre, at det skulle være byrdefordelingsloven. Det forstår jeg ikke rigtig. Byrdefordelingsloven står der jo om i regeringserklæringen, hvorimod jeg ikke har set noget om disse lovforslag i regeringens erklæring. Jeg kan ikke rigtig se, hvordan det kan blive en pakke. Der må være nogle andre forklaringer på dette.

Da vi behandlede det forrige lovforslag, sagde ministeren følgende næsten ordret: jeg er ikke tilhænger af love med længere tilbagevirkende kraft. Nu kommer ministeren her med et lovforslag, der i hvert fald går 3½ år tilbage. Det stemmer jo ikke rigtig med det, ministeren sagde, da vi behandlede det forrige lovforslag. Det er i virkeligheden hen til kommoden og tilbage igen. Vi har én gang taget stilling til disse ting og besluttet, at man ikke skulle gå tilbage til tiden før den 1. januar 1976. Vi kan ikke tiltræde lovforslaget.

Der er en pudsighed i lovforslaget, idet der står i det foreslåede stk. 4, at man i den skattepligtige indkomst kan få medregnet kursgevinst og -tab også for lån optaget før den 1. januar 1976. Jeg kan ikke forestille mig, at der kommer nogle og forlanger at få deres kursgevinst medregnet, for så vidt der ikke er tab. Det vil nok kun dreje sig om tabene, man begærer fradraget. Det synes jeg lige skulle nævnes.

I det hele taget er jeg meget bedrøvet over, at de eneste skatteforslag, vi får fra denne regering, er forslag, der ustandselig forværrer den skattelovgivning, vi har i forvejen.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg har allerede sagt, men jeg vil da gentage det, at mens skatteministeren før udtalte sin afsky over for at lave love med tilbagevirkende kraft, så kommer han her med et forslag om en, der skal have tilbagevirkende kraft. Man kan vist også roligt sige om forslaget, at beregningen vil være indviklet og ikke nem at overskue. Det kan da godt være, der er nogle, der ligefrem får noget ekstra beskæftigelse ved at finde ud af reglerne, for det er jo rigtigt, som den forrige ordfører sagde, at man naturligvis kun bruger det, såfremt det er en fordel for én. Det bliver et temmelig indviklet regnestykke at gøre op, om gevinsterne eller tabene har været de største.

Om forslaget bør gennemføres, er jeg ikke ganske klar over, men nu vil jeg da se på, hvad der kommer ud af udvalgsbehandlingen, før jeg tager endelig stilling til det. Men jeg forudser da, at det ikke vil få den meget store virkning. Man siger jo selv, at man ikke rigtig kan beregne, hvad provenutabet bliver af det, og det skal nok være rigtigt, det må være vanskeligt at foretage beregninger.

Der er et par spørgsmål, jeg har lyst til at stille. Jeg vil sikre mig, at forslaget ikke går videre, end der står trykt. Den socialdemokratiske ordfører mente, at lovforslaget handlede om at fradrage såvel gevinst som tab. Ja, det blev der sagt. Nu ryster hr. Camre på hovedet, så går jeg ud fra, at det var en ren fortalelse. Men man kan jo snart ikke vide.

Måtte jeg stille et ganske klart spørgsmål til regeringen, da man nu er i færd med at gennemføre de lovforslag, fremskridtspartiet har liggende i skatteudvalget. Der var dels det om afskaffelse af kapitalvindingskat ved ekspropriation, og nu behandler vi det andet. Men der ligger to til, nemlig et lovforslag om afskaffelse af kapitalvindingskat i al almindelighed – det når vi vel ikke at få, inden vi afslutter samlingen af hensyn til EF-valget – og det andet er et lovforslag om skattemorarenter, som man igen vil gøre fradragsberettigede. Man har vel ikke planlagt, at man også

[Bernhard Baunsgaard]

skal gennemføre de to lovforslag? Jeg håber det ikke, men man kan jo aldrig vide.

Jeg skal gentage, at jeg vil følge, hvad der eventuelt måtte komme frem om, hvad dette egentlig betyder, før jeg tager endelig stilling til at gennemføre lovforslag med tilbagevirkende kraft af denne art. Som det så rigtigt er anført i bemærkningerne, vidste man jo dengang, før 1976, på hvilke betingelser man optog lånene. Jeg synes ikke, det er noget smukt princip. Derfor venter jeg med den endelige stillingtagen.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg kan ikke forstå, at hr. Camre er så mismodig og så ked af dette forslag. I sin tid, i 1975, lavede vi da sammen med socialdemokratiet forliget om, at udenlandske finanslån skulle have en ændret skattemæssig stilling efter den 1. januar 1976, og da synes jeg vi kom ganske godt ud af det. Der var forståelse af det rimelige i ændringen, og der er ikke nogen grund til at undskylde, at vi gjorde det. At de konservative og venstre så dengang var lidt kølige over for forslaget, ja, det er så en anden side af sagen. Det var en anden politisk situation, vi havde i folketinget. Jeg forstod dengang på de konservative og til dels venstre, at hvis man friholder virksomhederne for at skulle opgive disse kursgevinster og -tab, så var der gode muligheder for spekulation i valuta for dem, som havde ekspertise til det, altså de store virksomheder. Derfor forstod jeg da udmærket dengang især de konservatives modvilje imod forslaget. Men nu, forstår jeg, har man ændret holdning.

Jeg synes altså ikke, socialdemokratiet og måske specielt hr. Camre skal være så ked af det. Jeg finder, det var en særdeles velafbalanceret lovgivning, vi lavede dengang - det viste den politiske modvilje fra begge sider af salen mod lovforslaget dengang.

Det, vi laver nu, er vel simpelt hen bare en opsamling af de finanslån, som ligger før den tid. At man så kan sige, at virksomhederne her måske får en lidt gunstigere stilling end efter den nuværende lov, det er så en anden side af sagen. Men for det første er det få lån, der er optaget før 1976, og for det andet har man jo sat denne regel om de 16 pct. ind som en reguleringsmekanisme. Man kan selvfølgelig diskutere, om de 16 pct. er

det rigtige. Det går jeg ud fra at vi kan diskutere i udvalget. Men når man tager det med, kan jeg ikke se andet, end at det er et velafbalanceret forslag, som vi i alt fald gerne vil støtte, og jeg kan ikke forstå, at socialdemokratiet krummer tæer, fordi de skal være med til det.

Flygaard (DR):

Retsforbundet er noget skeptisk indstillet over for det foreliggende lovforslag. Vi finder det principielt uheldigt, som ministeren jo også gav udtryk for ved behandlingen af det foregående lovforslag, at give love med tilbagevirkende kraft, og her skal vi altså 3-4 år tilbage. Det synes at være vel rigeligt. Vi vil også gerne pege på, at den formulering, der er foreslået, af stk. 4, er højst mærkværdig, når der står:

»... kan valutakursgevinst og -tab konstateret efter 1. januar 1976 efter begæring fra den skattepligtige medregnes ved opgørelsen ...«.

Der er nok meget få, der vil medregne gevinsten, medens der nok er mange, der vil trække tabet fra. Vi vil gerne være med til at se på, om denne formulering kan ændres i udvalget, således at hvis tabene kan trækkes fra, skal gevinsterne også medregnes. Ellers er det nok tvivlsomt, om retsforbundet vil medvirke til gennemførelsen af det foreliggende lovforslag.

Waldorff (VS):

Jeg synes næsten, den socialdemokratiske ordfører, hr. Camre, var for beskeden, da han sagde, han vurderede det sådan, at pakkeløsningen alt i alt havde en lille overvægt i retning af det socialdemokratiske. Jeg synes da efterhånden, det her meget godt alt i alt ligner socialdemokratisk politik, og jeg synes også, at selve ordførertalen var yderst socialdemokratisk.

I øvrigt var der noget andet, jeg ville sige. Jeg finder, at dette forslag er dybt ydmygende for kulturministeren. Kulturministeren har i de sidste 4 år gang på gang siddet over for teatergrupper og danske filmfolk og museumsfolk og biblioteksfolk, som har bedt om støtte til nogle ting, ofte meget beskedne beløb, 50.000-100.000 kr. og sådan noget, og hver eneste gang har kulturministeren måttet sige: desværre, der er ikke plads på årets fi-

[Waldorff]

nanslov til, at vi kan give den støtte; hvis det endelig skal være, så må vi hente pengene et andet sted, for vi kan naturligvis ikke begynde at øge udgifterne på en finanslov, der er vedtaget.

Helt anderledes ligger det, når det er regeringens skatteminister, som skal varetage sine erhvervsvenners interesser. Så fremsætter han bare et forslag midt i finansåret 1979, som uden videre fjerner 80 mill. kr. på indtægtssiden i bare det ene år. Sådan gør man, når det drejer sig om fiskere, landmænd, fabrikanter og håndværkmestre, og hvad ved jeg, dér gør man uden videre det, at man forøger statens udgifter – eller mindsker indtægterne, hvad der er det samme – med et beløb, som svarer til så meget som 7 pct. af hele kulturministerens budget. Jeg synes, det må være ubehageligt for kulturministeren fremover at skulle sidde og forklare, hvorfor han ikke kan give 50.000 kr. for at redde nogle minderværdige samlinger el. lign. et eller andet sted.

Jeg synes også, det er godt, at det bliver sagt, og at det bliver sagt mange gange, at det forslag, der er fremme her om kurstab, er et fremskridtsforslag, som har været fremme flere gange. Jeg synes også, det skal siges adskillige gange, at hver eneste gang det har været fremme, så er det blevet afvist af socialdemokratiet med den klare holdning og tilkendegivelse, at det var ren fremskridtspartipolitik, det var ren arbejdsgiverpolitik, og det kunne socialdemokratiet selvfølgelig ikke lægge ryg til. Nu bliver det altså gennemført med socialdemokratiets støtte.

Det er også vigtigt, at det bliver sagt, at det er fup og fiduser, når man taler om, at forslaget handler om både valutakursgevinster og valutakurstab. Det er sagt af adskillige. Alligevel vil jeg gerne have skatteministeren til her at bekræfte, så det kan blive ført til referat, at det faktisk er sådan, at den enkelte virksomhed kan vente med at konstatere, om lånet giver gevinst eller giver tab. Man behøver ikke på forhånd indgive nogen begæring om at få medregnet sine kurstab og -gevinster på selvangivelsen, man kan simpelt hen vente til det sidste år, lånet løber, og så kan man se, om det har givet gevinst eller det har givet tab. Hvis det har givet tab, nå ja, så lader man det gå ind i selvangivelsen, men hvis det har givet gevinst, så lader man bare være, så beholder man gevinsten for sig selv. Jeg vil godt have skatteministeren til at

bekræfte, at det er sådan, det ligger, at man altså kan vente til sidste år, lånet løber, med at se, om det nu kan betale sig at inddrage det i selvangivelsen.

Det er klart – det mener jeg ikke kan være nogen hemmelighed for nogen – at hvis det er sådan, at det faktisk giver en gevinst, så holder man det væk fra selvangivelsen. Dermed er det faktisk også sådan, at dette er venstres politik, det er de borgerlige partiers politik, deres skattepolitik. De, der får gevinster, skal gå fri, og de, der har tab, skal kunne trække det fra over selvangivelsen.

Jeg synes også, det er meget frimodigt, når skatteministeren skriver i bemærkningerne, hvad selve formålet med dette forslag er, nemlig:

»Ved nærværende lovforslag tilsigtes det at yde en skattemæssig støtte til virksomheder og erhvervsdrivende, der har optaget udenlandske finanslån før 1. januar 1976, ...«

Det er meget frimodigt, og det er meget ærligt.

Til sidst vil jeg henstille til den socialdemokratiske gruppe, at vi i fremtiden blev fri for, at hr. Risgaard Knudsen rejser land og rige rundt og fylder offentligheden med erklæringer om, at når vi nu skal snakke finanspolitisk stramning her til sommer, så skal vi til at se på erhvervsstøtteordningerne. Det er næsten for meget at skulle høre på, samtidig med at man gennemfører sådan noget her.

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Jeg takker for tilslutningen til lovforslaget. Jeg forstod, at et stort flertal er positive over for lovforslaget.

Det er rigtigt, at lovforslaget har en vis tilbagevirkende kraft. Det har været diskuteret mange gange, om det var muligt, og det blev diskuteret i forbindelse med lovens gennemførelse forud for 1. januar 1976. Men det, som vi stødte på på daværende tidspunkt, var, at man ikke kunne lave love med tilbagevirkende kraft, hvor man inddrog også gevinster, fordi virksomhederne havde disponeret ud fra andre forudsætninger. Derfor var problemet at finde en formulering af loven, der var af en sådan karakter, at man ikke uden videre kunne sige: så bør også ge-

[Ministeren for skatter og afgifter]

vinsterne inddrages. De, der har nogle gevinster af den ene eller den anden karakter, har formodentlig betalt en højere rente end den, der her er tale om. Det er jo baggrunden for de 16 pct., idet man sammenligner med den rente, man stort set skulle have betalt, hvis man havde lånt pengene på det indenlandske marked.

Det er sådan, at man for at nå frem til det, som kan trækkes fra, naturligvis skal modregne de gevinster, man har haft. Der er ingen tvivl om det, det er ikke bare tabene, man kan trække fra. De, der melder sig for at komme ind under ordningen, skal modregne alle de gevinster, de har haft, hvis de har haft nogle, i de tab, der er konstateret. Jeg har forstået på nogle af de bemærkninger, der faldt, at man havde den opfattelse, at man kunne lade gevinsterne være udenfor. Det er altså ikke tilfældet, men det er klart, at de, der har større gevinster, end de har tab, nok ikke vil melde sig. Det ville jeg ikke anse for sandsynligt. Men har man meldt sig og det senere under opgørelsen viser sig, at man faktisk har haft en gevinst i modsætning til et tab, så kan man ikke lave det om; så må man tage gevinsten til indtægt og blive beskattet deraf. Man kan ikke få det rettet, hvis man hen ad vejen finder ud af, at det måske var en forkert beslutning, man traf.

Jeg vil gerne igen komme med en venlig bemærkning til hr. Bernhard Baunsgaard. Hr. Bernhard Baunsgaards taler og holdninger interesserer mig jo altid, og nu konstaterede jeg minsandten, at mens jeg i forbindelse med det forrige lovforslag blev bebrejdet, at vi ingen holdning havde, ingen stillingtagen havde til et bestemt spørgsmål, så har hr. Bernhard Baunsgaard og det radikale parti overhovedet ingen holdning, ingen stilling til hele det lovforslag, der her foreligger. Nu begynder jeg at blive forundret over den debat, der føres fra hr. Bernhard Baunsgaards side. Det er ikke første gang, jeg er forundret over hr. Bernhard Baunsgaards holdninger til forskellige spørgsmål, det vil jeg gerne understrege, men min forundring vokser, efterhånden som debatterne skrider frem.

Jeg vil gerne sige, at afgørelse af, hvilke forslag der skal ned i salen til anden behandling, sorterer ikke under regeringen eller ministre, det sorterer under udvalgsformanden, og hvis hr. Bernhard Baunsgaard vil have at vide, hvilke forslag der skal i folketingsalen

inden for skatte- og afgiftsområdet, så må hr. Bernhard Baunsgaard tale med formanden for skatte- og afgiftsudvalget. Det vil jeg eller regeringen overhovedet ikke blande os i. (*Bernhard Baunsgaard*: Om regeringen ville optage dem!). Der blev spurgt, om et par forslag – jeg husker ikke, hvilke det var – skulle ned til behandling i salen, og dér er det, jeg siger: det er skatte- og afgiftsudvalgets afgørelse. Så bliver der sagt: hvis regeringen ville optage dem. Men så havde de nok været fremsat. Men om de skal til behandling i salen, er det udvalgets opgave at tage stilling til.

Jeg kan bekræfte hr. Waldorffs opfattelse af lovens bestemmelser. Det var rigtigt fortolket, som det blev sagt, at det er, når de samlede lån er udløbet, man skal træffe afgørelse om, hvorvidt man vil ind under lovens regler.

Jeg kan tilsige min medvirken til en hurtig udvalgsbehandling. Vi skal svare på de spørgsmål, der kommer, og der er jo også rejst nogle problemer her, som egner sig til drøftelse i skatte- og afgiftsudvalget.

Maisted (FP):

Jeg takker selvfølgelig for al den ros, fremskridtspartiet har fået i forbindelse med dette lovforslag. Jeg vil gerne præcisere, at jeg finder det bedre, hvis vælgerne direkte stemmer på fremskridtspartiet, fremfor at vi skal have vore forslag gennemført sådan lidt efter lidt igennem regeringen.

Hr. Waldorff kom med nogle bemærkninger, som sådan set karakteriserede hans opfattelse af hele vores samfund. Han sagde, at kulturministeren måtte jo være ked af, at han ikke kunne give teaterstøtte, og at han ikke kunne give støtte til alt muligt, hvad man nu kunne finde på i den afdeling, når man gav erhvervsstøtte af denne karakter til nogle virksomheder. Se, disse virksomheder får blot lov til at fradrage en driftsudgift; der er ikke tale om en form for støtte. Det væsentlige ved dette lovforslag er, at vi prøver på at bevare nogle produktive arbejdspladser, som er forudsætningen for, at der overhovedet er en krone til kulturministeren, han kan dele ud af. Det er denne forskel i opfattelse, som adskiller VS og fremskridtspartiet. Det er jeg meget taknemlig for er blevet klargjort her i dag.

Kallesøe (KF):

Det er en bemærkning fra hr. Ole Olsen, der giver mig anledning til en kommentar. Hr. Ole Olsen siger, at der gives alt for meget til erhvervslivet. Men det forslag, vi drøfter her, er jo et resultat af, at erhvervslivet har behov for at optage lån. Det er altså ikke i stand til ved normal virksomhed selv at skabe den kapitaldannelse, der skal til. Når vi har en regel om en rentesats på 16 pct. med i dette lovforslag, skyldes det også, at der er for ringe en opsparing her i landet. Der er alt for ringe en opsparing her i landet. Der er for ringe en opsparing til at klare de investeringer, som et moderne, veludviklet erhvervsliv har behov for. Havde der været en tilstrækkelig opsparing og en tilstrækkelig investering og en tilstrækkelig fornuftig økonomisk politik, så havde dette forslag jo overhovedet ikke været til drøftelse.

Sagens kerne er, at erhvervslivet har fået en byrde, som det skal lettes for, en byrde, der er skabt, fordi der er ført en økonomisk politik, som erhvervslivet ikke har haft en direkte indflydelse på. Det er altså blevet påført en byrde ud fra andres handlinger, og det er det, jeg synes man skal tage med, når man vurderer dette lovforslag.

Ole Olsen (SF):

Dette lovforslag har jo ikke spor at gøre med, hvordan erhvervslivet i øvrigt har det. Det er da rigtigt, at man ønsker, at erhvervslivet skal låne i udlandet, fordi man ikke mener, det er lige så godt, at staten låner pengene. Men det, der er forkert, synes jeg, i hr. Kallesøes ræsonnement, er jo, at der i højeste grad også kan være tale om velkonsoliderede virksomheder, som med fuldt åbne øjne har lånt pengene og er parat til at gå ind i den risiko. De får den gevinst ekstra i forhold til det, de først har tabt. Det er dér, jeg synes det urimelige ligger.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg spurgte skam ikke om, hvorvidt fremskridtsforslagene kom ned i salen. Jeg spurgte, om vi kunne frygte for, at regeringen ville optage f. eks. de to forslag, jeg nævnte, om skattemorarenter og om hel ophævelse af al kapitalvordingskat. Det var det, jeg spurgte om. Men jeg kunne altså kun få det svar, at

regeringen ikke i dag ved noget om, at den optager dem.

Når skatteministeren undrer sig lidt over, at jeg ikke i dag siger enten klart ja eller nej, må jeg sige, at vores stilling hænger sammen med, at der er så mange åbne ender. Det er helt korrekt, som hr. Waldorff understregede det, at man efter lovforslaget kan vente med at tage stilling. Så vidt jeg kan skønne, kan man, hvis lånet løber til 1990, vente til 1990 med at tage stilling, og så kan man gøre op, om der samlet har været tab eller gevinst. Så vidt jeg kan se, må det virke sådan. I henhold til den gældende lov er det ganske klart, at man skal opgive gevinster og man skal trække tab fra. Her er et valg. Hvis den samlede opgørelse viser et tab, kan man benytte sig af loven. Hvis den samlede opgørelse viser gevinst, så kan man holde sig fra det. Det synes jeg er en af de ting, som gør, at vi vil have opklaret, hvordan det vil virke. Om det ikke er oplagt urimeligt, om der ikke skal sættes en eller anden begrænsning på, f. eks. at man senest i 1980, eller hvad man nu kan finde frem til, skal have meddelt, om man ønsker at gøre brug af loven eller ej. Derefter skal det naturligvis være sådan, som ministeren understreger, at har man én gang bedt om at komme ind under loven, så kan man ikke bagefter hoppe fra.

En lov, der ganske klart siger: hvis disse erhvervsvirksomheder kan få fordel af den, så kan de benytte sig af den, hvis de ikke har fordel af den, så kan de lade være, og de kan vente med at tage stilling til det indtil f. eks. 1990 – det er da vist ikke almindelig lovgivning.

(Kort bemærkning).

Kallesøe (KF):

Når hr. Ole Olsen kommer ind på dette spørgsmål igen, må jeg sige, at øgede investeringer – hvad enten de er skaffet ved lån i udlandet eller ej – betyder jo, at flere mennesker kan komme i arbejde, og det er det, der er sagens kerne. Disse investeringer giver på lidt længere sigt erhvervsvirksomhederne en større skatteevne, så der er altså ikke tale om, at det koster noget.

Havde vilkårene for at optage lån her i landet været bedre, så havde dette forslag jo overhovedet ikke været til drøftelse.

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Jeg er måske nok lidt forbavset over hr. Bernhard Baunsgaards sidste bemærkninger. Jeg har hele tiden forstået det sådan, at de radikale var tilhænger af at hjælpe, måske ikke mindst de mindre, selvstændige erhvervsdrivende. Det er i mange tilfælde de mindre, selvstændige erhvervsdrivende, der er kommet i vanskeligheder. De større virksomheder, som har en stor og løbende udenlandsk lånoptagning, har helt andre vilkår på disse områder. Her taler vi om mange mindre, selvstændige virksomheder, som på baggrund af den uheldige kursudvikling, der har fundet sted inden for nogle valutaområder, står i vanskeligheder og i så betydelige vanskeligheder, at nogle af dem må lukke deres virksomheder. Det er også et beskæftigelsesproblem.

Vi hører her, at de radikales stilling er afhængig af, om man skal træffe en beslutning i 1980 eller i 1982, hvor de fleste af disse lån vil være udløbet. Det er ikke 20-årige eller 30-årige lån, vi taler om her. Det er lån, der er optaget først i 1970'erne, og hvis udløbstider netop er de år, vi taler om, indeværende år, sidste år, de næste par år. Når man når ud over den periode, er der ikke mange tilbage af disse udlånslån. Man vil altså have, at virksomheden skal tage stilling på et tidspunkt, hvor den ikke kan overskue, om den stilling, den tager, vil være til fordel for virksomheden. Jeg vil gerne have loven udformet sådan, at den stilling, man tager, er så sikker som muligt, for at give virksomheden og beskæftigelsen det bedst mulige grundlag. Det forstår jeg altså hr. Bernhard Baunsgaard ikke er tilhænger af. Det forbavser mig ærligt talt.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Nu tror jeg, ministeren skal passe på ikke at blive for forbavset. Ministeren har nu i et par timer måttet høre efter, og derfor er ministeren vel blevet lidt træt. For det kan da ikke være meningen, at ministeren ville finde en sådan regel urimelig, al den stund der i den lov, som ministeren har stemt for om valutatab og -gevinster, ingen mulighed er for valg. Hvorfor skal der så være det for de gamle lån?

Hvis det er sådan, at det kan hjælpe nogen, så må det da være netop nu, vi siger til dem: nu får I en valgmulighed, men når I så har valgt, så kan I ikke vælge om. Jeg tror, ministeren må have været meget træt. Jeg håber, udvalget ikke er træt, når det skal behandle netop dette, om det ikke er en rimelig regel at sige, at f. eks. senest i løbet af skatteåret 1980 vælger man, om man ønsker at gøre brug af loven, og derefter er mulighederne udtømt. Det andet havde vist ikke meget med realiteterne at gøre, hr. minister. Men jeg synes, vi skulle prøve at glemme det. Hvis vi kan gøre loven lidt bedre, ville det da være en skam, om en træt minister kom til at forhindre det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

11) Forespørgsel til forsvarsministeren:

Forespørgsel af Gert Petersen (SF), Ole Henriksen (SF), Bjørn Poulsen (SF) og Ebba Strange (SF):

»Hvad kan forsvarsministeren oplyse om NATO's drøftelser om forstærket oprustning i Centraleuropa (udskiftning af våbensystemer) og om den danske regerings holdning til de planer, der er eller kan blive resultatet af disse drøftelser?«

(Forespørgsel nr. XXXII. Anmeldt 4/5 79. Fremme af forespørgsel vedtaget 10/5 79).

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Jeg kan meddele, at eventuelle afstemninger vil blive udsat til tirsdag den 22. maj.

Forhandling